

DOMOVINA

Izbaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Hlačnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrto leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Občinske volitve v Celju.

Volitve v mestni zastop so pri kraju — brez boja. Brez boja, to je zato značilno za one, ki stojé sedaj na krmilu mestnega gospodarstva, ker so hoteli se ponášati z zmago brez sovražnikov. Da so sedaj gospodje iz najrazličnejših stanov in žlaht na celjskem magistratu za vrsto let gospodarji proti volji večine mestnega prebivalstva, to je dejstvo, katero dokazovati bi bilo odveč; treba je samo govoriti s tem ali onim meščanom popolnoma zaupno in zve se prava čista resnica, katera je toliko bolj zoperna prizadetim, čim bolj jo morajo od svojih somišljenikov neposredno iz naših ust polušati.

Malomestni birokratizem, ki se rekrutira iz renegatov in poturic iz vseh krajev Slovenije, se hoče tu ukoreniniti, biti hoče neomejeni gospodar in vodja, ki daje občutiti svojo nemško trdo roko vsakomur, kdor se mu brezpogojno ne pokori in ne uklone tilnika. Posebno čuti to glavni gospodarski faktor v Celju, to je obrtni stan bodi si nemški ali slovenski. Leta je vedno odvisen od milosti in nemilosti mestnih gospodarjev, ki tvorijo samostojno obrtno oblast, katera zna svojo moč rabiti in izkoriščati. Edino modernemu (?) volilnemu zistemu, namreč javnim ustmenim volitvam se imajo vsi izvoljeni zahvaliti za dobljene šarže, ne pa kakor drugod zaupanju someščanov.

Kake posledice bodo izvajali iz vsega volilnega gibanja in iz rezultata izvolitve Nemci, to bodo med seboj obdelali, morda jih bo nekaj z vsem zadovoljnih, to pa vemo dobro, da ne bo najti izven bivšega takozvanega volilnega odbora moča, ki bi odobral načelo le-tega, kakršno je predsednik dr. Gregor Jesenko objavil na volilnem shodu tretjega razreda, namreč: „Najprej nemštvo, potem kruhek!“ Sedaj potem pojasnil

nem načelu nam je še-le umljivo celo uzorno gospodarstvo mestnega zastopa. Da razumejo dr. Jesenko in drugi biti bolj pruski kakor gospodarski, to je res.

Mesto se je v zadnjih letih zadolžilo na stotisoče, a kako se je investirala vsa najeta glavnic? Ne bomo premlevali stare historije o domobranski vojašnici, o uzorni mestni klavnici in o še uzornejšem in cenem regulacijskem načrtu ter takozvanem „Waldhausu“, ker ne samo te stvari nego vsa podjetja mestne občine ne bodo prinesla toliko, kolikor bo stroškov vzdrževanja, kaj še le da bi se najeta glavnic amortizirala. Tedaj pri vseh podjetjih je le izguba ali vsaj mrtva glavnic. Kaj nam bo rečeno pomagala regulacija mesta, ko še niti zdrave pitne vode nimamo. To je ravnotako kakor lačen gospodič v svili in zlatu. Odgovorimo naj tudi na vedno se ponavljajoči izgovor vodilne klike, češ, vsaj se mestne doklade ne zvišajo; a to se ima občina zahvaliti mestni hranilnici, katera vsakoletni mestni deficit pokrije iz čistega dobička. Seveda, dokler bodo gospodje od hranilnice edini z magistratnimi, se ni bati višjih bremen; seveda, ako bo hranilnica vedno tako prospevala kakor sedaj — a kaj ako si pridejo ti gospodje navskriž? Mestni bankerot je potem neizogibna stvar.

Po vsem Spodnjem Štajarju je znano to gospodarstvo sedanjih nemških nacionalcev v Celju, zato je bil tudi tolik odpor proti njih komandi. Ne moremo tu preiti odkritosrčnih besed necega nemškega meščana, ki je rekel: „Uspeh obrtniškega samostojnega gibanja je sedaj, ko je stan slabo organizovan, a popolnoma odvisen od nasprotnikov, jako dvomljiv, upor obrtnikov pa bi bil, ako si niso zmage gotovi, za voditelje opozicije do cela poguben. Zato tudi ni preostalo drugega, kakor volitev se vzdrževati. Sploh to

niso nikake volitve! Drugič naj kar firma Jabornegg-Mravlag reče: „Ti imajo biti mestni očetje!“ in volitev lahko izostane! Seveda je bilo doslej pri vseh opozicijskih strankah v Celju odpor preslab, ker je imel prešibko materialno in moralno zaslombo. Premalo edinosti pri opoziciji in premalo požrtvovalnosti! A ker vsaka sila zahteva svojo protisilo in vsaka luč svojo senco, ki je toliko temnejša, čim svetlejša je luč, upamo tudi mi, da bo odpor toliko večji, čim huji bo pritisk. Zato nas tudi v resnici prav veseli prihodnje ednostransko samovoljno mestno gospodarstvo.

Mi Slovenci se volitev iz dobrih vzrokov nismo udeležili, čeprav smo bili zmage v ednem razredu sigurni, kakor hitro bi se bilo začelo malo agitirati. Toda iz vsega doslej rečenega se lahko povzame, da bi slovenska opozicija v mestnem zastopu pri taktiki sedanjih mogotcev bila mnogo brezuspešnejša, kakor, ako bi izbacjeni dr. Stepischnegg bil višji komandant, kajti v vsem dobrem sta Jabornegg in Mravlag le še za nekaj stopinj nad dr. Stepischneggom, kateremu seveda tudi mi nočemo njegove nemške časti kratiti. Kakor prej tako tudi sedaj celjski Slovenci nimajo od mestne oblasti pričakovati pravice, kaj še le podpore, bodisi pri svojih gospodarskih ali pri narodnih podjetjih, nego le nasprotno. Zato bi bilo želeli, da se mestni in okoliški Slovenci oklenejo trdnje drugi drugih in da se zjedinijo glede izvajanja posledic napram našim narodnim in gospodarskim nasprotnikom in to bo izdalo tudi pri najtrijh buticah.

Sicer pa solnce zjutraj izide in zvečer zatone, to se zgodi prej ali slej s firmo Jabornegg-Mravlag — kar prav lahko pove dr. Janez Stepischnegg.

LISTEK.

I. Po povelju.

Črtica iz starega šiviljenja vojniško krajine. (Hrvaški spisal J. B. Tomić, poslov. Silvester.) (Konec.)

„Povelje je povelje! Ako tako pišejo, ne ostaje ti drugega, kakor pokoriti se. Zakrivil nisem nič, vest imam čisto ter pred Bogom in pred ljudmi pošten obraz. Ker zahtevajo, ležem tedaj v zabor — naj že bode! Ne boj se, da bi ti hotel utiti!“

Gospodar postoji in začuden pogleda popa Jovana. Ni se bil nadjal, da se bode ta tako lahko pokoril polkovniški zapovedi. Lice se mu razvedri, ko zasliši, kako mu sam pop hoče olajšati siten posel, o katerem si je mislil, da mu bode dal mnogo truda.

„Verjamí mi, prijatelj,“ spregovori stotnik z milim glasom — „svet ne govori zastoni, da si ti razumen in veljaven človek. Prav imaš, ako porečeš, povelje je povelje. Oni polkovni zapovedniki imajo oblast, a nam velja, da slušamo in molčimo. Težko sa je prepirati z onim, kateri te lahko vrže v zapor ali ta še celo ustrelí.“

„Sila je sila!“ pripomni pop Jovan. „No daj, brate, kako hočeš izvršiti to reč?“

„Mislim sem že na vse. Škrinja je skoraj že gotova in ne bode ti tesno v njej. Do Ogulina peljem se sam s teboj in dotle hočeva se voziti kot človeka. Predno pa prideva v mesto, bodeš legel v škrinjo, katere pokrov hočem zabiti z dvema žrebljema tako, da lahko z laktom odvdigneš. O tem, kaj bode pozneje, ko te oddam, sodi naj Bog!“

„A moji doma?“

„Njim bodedo naznanili, da je prišlo povelje, naj prideš takoj z menoj v Ogulin.“

Pop Jovan privoli v vse. Ko se dogovorita, sedeta zopet za mizo in v prijateljskem razgovoru pijeta mirne duše in čakata časa, ko jima bode odpotovati. Ko je bilo nekoliko že čez polnoč in se je prikazala luna, vstane stotnik Negovan ter reče: „Pojdiva!“

„V imenu božjem!“ dostavi pop Jovan in se začne pripravljati na pot. Črez nekaj časa krene voz okoli ogla primišljanske stotnije.

„Kamo hočemo, gospodine?“ vpraša kočijaž Jože.

„V Ogulin!“ zapove stotnik.

Bič počne in konji polet.

Doma pa stoji na pragu Jera in gleda s solznimi očmi za vozom. Žalostna ne ve, kaj se godi, ali sluti le, da ni kaj dobrega. Zato toči solze. Več ko trikrat se prekriža in z globokim vzdihom vrne se v hišo.

Zori se. V Ogulin pelje se počasi voz, na katerem sedi zdaj le stotnik Negovan zadržaj, Jože pa spredaj. Botrin Jovan je že v škrinji in zato je voz treba polagoma tirati, da se moč ne pobije ob smrečnih deskah. Pred polkovniškim poslopjem se ustavi voz in Negovan stopi raz njega. Ko pogleda proti oknom, zapazi tamo gospoda obrista sloneti na oknu in kaditi. Baš danes bil je že zgodaj na nogah.

„Kaj mi voziš, prijatelj?“ vpraša smeje stotnika, kateri ga stoji ravno in trdo kot prostak pozdravi.

„Popa Jovana iz Primišlja!“ odgovori kratko stotnik.

„A kje ti je?“

„Tukaj v škrinji — celo po povelju!“

Obrist osupne. Prvi mah misli, da je prišel stotnik ob pamet.

Boj za slovensko posest.

Po izgonu prvih ljudij iz raja bil je človeški rod kolikor toliko samemu sebi prepuščen. Od tistega trenutka pa do današnjega dne moral je človek bojevati boj zdaj z naravo, zdaj s človekom. Zemlja, na katere plodove je bil navezan, mu ni prinašala potrebne hrane, človek jo je moral še le obdelovati in jo takorekoč prisiliti, da rodi, česar potrebuje za svoje življenje. Tako je veljal tedaj prvotni boj človeški v prvi vrsti naravi in še le tekom časa obrnil je človek iz raznih vzrokov svoje orožje tudi zoper človeka, ne da bi ga smel do danes odložiti.

Življenje je boj, pravi že pregovor. V sled silnega naraščanja človeštva in njega razširjenja po skoro celem znanem svetu, je pač umevno in skoro naravno, da dobi boj v različnih časih, v raznih krajih in pri različnih nasprotujočih si razmerah različne oblike.

Zato pa je tudi težko reči, katera vrata boja da v sedanjih časih prevaguje. Kajti obe ste tako tesno združeni in neločljivi, da je po največ edna posledica druge. Navidezno moglo bi se vsaj o evropski celini trditi, da se bje na nje človek zoper človeka, narod zoper narod. A ta vedno poostrojujoči se boj korenini v vsakemu posamezniku kakor celemu narodu prirojenem nagonu življenja, čegar pogoj pa je zopet posest, ki je v tej ali oni obliki vir tako fizičnega kakor duševnega življenja.

Ves boj osredotoči se torej okoli posesti; v tem ali onem, on ni omejen na posamezne stanove in sloje naroda, temveč je pritegnil v svoj vrtnec cele narode. To pa je bilo mogoče le vsled tega, ker so s časom zgubili posamezni sloji svojo podlago, posest, ker se je število neposedejočih vedno in vedno množilo in tako narodove moči oslabilo, dokler ni ostalo od nekdanjega krepkega, zdravega naroda prazna lupina — ime — s katerim se močnejši narodi poljubno igrajo ter polagoma, pa sigurno žalostne ostanke uničujejo.

Tak oslavljen narod je malone slovenski. Poleg mnogih, zlasti Slovanu prirojenih vrlin, imel je in še ima mnogo slabih strani, katere so uporabili njegovi nasprotniki navalivši v nje govo stoletno domovino, z mečem v roki in mu vzeli podedovano in pridobljeno posest. Needin in po številu manjši, podlegel je Slovenec močnejšim sovražnikom, ki mu še danes stoje na tilniku. Stoletja je prenašal z neko mohamedančcem lastno udanostjo kruti jarem, dasi je njegova duša alutala, da je zakonito dovoljeni rop ravno taka krivica, kot vsaka druga.

V obča se je pač zadovoljeval s svojo usodo, in prišlo je celo tako daleč, da se je sprijaznil s svojim položajem, kakor da mu je res od Boga odločen. V resnici pa je provzročil to le pritisk na splošno, javno mnenje, kateri pritisk je postal zakon. Zakon pa je po svoji vsebini vedno spremembam podvržen. Vsako

kratni zakon je le začasni plod večnega reda, po katerem se ima družabno življenje vršiti. Človeška družina pa ni v tem pogledu sama sebi prepuščena, marveč odločujejo poleg nje še druge sile; to nam kaže baš način, kako se posest pridobiva, razdeljuje in izgublja. In tako je umevno in naravno, da je tudi sedanja sestava posesti spremembam podvržena ter da mora do takih sprememb tudi priti; kajti v življenju ni absolutnega miru. Govori se sicer o neki nedeljivosti, o monopolih in predpravicah, govori se pa tudi o spremembah teh pravnih stvarov.

Slovenskim razmeram prilagojeno govori se o nedeljivosti sedanjih avstrijskih kronovin; opirajo se navadno trditve na obstoječi stoletni zakon, ne da bi se pomislilo, da ni nič na svetu večnega, ampak da se vse pretvarja in spreminja.

Da ni tega naravnega zakona, ne bi mogli in smeli Slovenci zahtevati ločitve slovenskih deželnih delov od nemških oziroma italijanskih in nebi smeli govoriti o „Zedinjeni Sloveniji“ kot naši izključni posesti.

Kar so nam naši nemški in laški sosede tekom stoletij vzeli, tega nam ne povrnejo nikdar; kajti to smatrajo za svojo zgodovinsko posest, ki je po njih mnenju njim na veke prisojena. V tem oziru stojita si torej dva nazora nasproti, izmed katerih zastopa eden zgodovinsko, drugi pa narodno stališče. In po naravnem zakonu, po katerem je vsako človeško delo spremembam podvrženo, soditi, smemo upati, da zgubi zgodovinsko stališče, na katero se opirajo Nemci in Italijani, svojo oporo ter da se umakne prej ali slej, z lepa ali z grda, naravnemu ali pravičnejšemu naziranju. Seveda niso naše nade popolnoma sigurne. Kajti zgodovina uči, da je takozvano zgodovinsko pravo čisto toliko časa nadvladovalo naravno, dokler ni izginil poslednji njegov zagovornik in branitelj.

To narodno pravo moramo si pribojevati, ako hočemo priti do posesti, po kateri se edino moremo ne samo povzdigniti temveč si tudi bodočnost osigurati. To pa dosežemo tem lažje in preje, čim bolj izkoriščujemo naši posedujoči sosede svojo socialno premoč in čim bolj nas ne posedujoče od politične posesti izključujejo. Kajti v tem slučaju imamo Slovenci javno mnenje za sebe, ki vpraša takoj po začetku nam nasprotni posesti, brž ko se ista zlorablja. In javno mnenje se v takih slučajih ne zoprstavlja naravnemu posedovanju in njega zagovornikom, marveč se bori zoper samopašne politike. Javno mnenje sklicuje se tedaj na socialni zakon samoohrambe in samostojnega razvoja neposedejočih. Kadar pa jame javno mnenje raziskavati in razmišljati, tedaj izreče naglo svojo sodbo in razglasa glasno, da je zgodovinska posest z onim socialnim zakonom, torej tudi s svobodo individualnega razvoja kot življenskega načela vsake svobodne družbe in vsakega naroda v nasprotju. In kadar se zgovinski posestniki za tako očitano ne zmejnijo, poostri se nasprotje tako, da edni samo

delajo, drugi pa uživajo, in da prvi čim dalje tem odločnejše rešitve tega nasprotja zahtevajo.

Rečeno nasprotje pa je brez spremembe obstoječih zakonov nerešljivo, ker baš zakoni proglašajo sedanje stanje za pravico. Nadalje pa je tudi nevzdržljivo, ker se socialni zakon samo obrambe in osebnega razvitka kot prazakon stvarjenja hoče preriti z elementarno silo do svoje veljave. Zato mora boj nastati oziroma mora nastati, ker se posedujoči ne odpovedo prostovoljno svoji premoči in nadvladi.

Kakor pa se namišljeni zakon po običajih in znanstvenih namišljenostih čisto dolgo popreje iz sebe razvija, predno dobi zakonitim potom svojo veljavo, tako deluje tudi zloraba posedujočih obsojajoče javno mnenje čisto več pokolenj za zakonodajstvo, v katerem se mu še le posreči načelu gospodarske pravičnosti nasprotujočo uredbo posesti z novo naravnemu posestnemu pravu odgovarjajočo uredbo zamenjati. Kajti obstoječa krivica je nedotakljiva, čim je zakonito za pravo spoznana, ter se sme samo z novim pravom zamenjati. Novo pravo pa more, kadar je odrekajo zgodovinski posestniki, le oni dati, ki je sam nedotakljiv, to je vladar kot vrhovni varuh zakonitosti in pravičnosti. Na kak način se naj to zgodi, določijo naj merodajni krogi.

Ker smatrajo Nemci in Italijani svojo socialno in politično nadvlado za zgodovinsko posest, kar so sami posedujoči in nam odrekajo sleherni drobtinico naravno nam pristojne posesti, je slovenski boj neizogiben in ker opravičen tudi nadepoln.

Slovenci nimamo zgodovinskega prava, ampak se opiramo na naravno zdravi pameti odgovarjajoče in zato moramo prej ali slej priti do svojega smotra — „Zedinjene Slovenije“ v kateri postanemo stoprav svoji posestniki, katero pravo se nam je nasilno in lokavo odvzelo in se nam skozi stoletja krati.

To je torej stališče, katero zavzema sleherni zapostavljeni in teptani narod, katero zavzamejo i Slovenci. Boj, ki se nam je vsilil, je pravičen in to nam daje pogum, da vztrajamo do konca.

Celjske in štajarske novice.

(Štajarski deželni zbor.) Seja dne 30. aprila. Poslanec Wagner predlaga ustanovitev poskuševalne tranice za Srednji Štajar. Izvoli se deželna komisija za pridobitniški davek in prizivna komisija za osebno dohodarino, v prvo komisijo so bili izvoljeni trije udje, v drugo pa šest. Vsi udje so Nemci; iz Celja sta izvoljena v prizivno komisijo Julij Rakusch in dr. Jabornegg. Glede regulacije Mure v občini Cven do ogrske meje, se sklene, da naj prevzame delo, ki je proračunjeno na 1.400.000 K, država, ki naj tudi prispeva tri desetine iz dotacije za vodne zgradbe, tri tretjine pa iz državnega melioracijskega za-

„Ali mar noriš, za Boga svetega!“ vzklikne polkovnik. „Kakov pop, kaka škrinja, kako povelje?“

„Eh — evo ga, povelje!“ zavrne stotnik razdražen in potegne iz suknje pismo, kojega je bil ravno včeraj dobil.

„Daj, da vidim to povelje!“ vzklikne že nekoliko srditi polkovnik in se podviza iz sohe dol na dvorišče.

„Le sem s tvojim pismom!“ Polkovnik pogleda samo nadpis, potem pa podrži list stotniku pod nos.

„Čitaj glasno, kaj je tukaj pisano!“ zapove polkovnik.

S tresočim glasom in prav trdim graničarskim naglasom počne zdaj stotnik obristu deklarirati polkovniško povelje, ki se je tako le glasilo:

„Povelje!

Stotniji

v

Primišlju!

Stotniji se zapove, da vse stare popove dobro v škrinjo zakuje in v Ogulin spravi. Oddati se imajo koj jutri v polkovniškem skladišču.“

„Oh brate, kaj pa si ti čital!“ zakliče polkovnik.

„To, kar stoji tukaj črno na belem. Povelje je povelje!“

„A kako li čitaš, božja stvar!“ zakriči polkovnik. „Kje pa stoji zapisano: stare popove?“

„Tukaj le! Kako bi pa tega tudi ne umel! V celem okraju moje stotnije je moj prijatelj Jovan edini stari pop — drugi so namreč vsi mladi — zato sem ga stlačil v to škrinjo in ga sem dovedel!“

Polkovnik ni znal, bi se li naj s krohoto nasmejati, ali pa zarjovel kot lev.

„Da bi bil raje vraga sem privlekel, nego to storil!“ reče z grmečim glasom. „Za pet ran božjih, čemu si li ti postal tako star vojak, da ne znaš in ne spoznaš, kako mora biti v pismu: topove, stare topove in ne: popove, stare popove. In ker res ni jasno pisano, moral bi sam spoznati, da je začetna črka nekoliko pohabljeni, t. Tako mi pa ti, stara kukavica, namesto starih malih topov, ki jih še nekaj imate v Primišlju, spraviš semkaj starega, častivrednega popa. — Vendar dobro si jo pogodil, da si mi ga pripeljal, jaz ga že namreč zdavna želim pogostiti. Danes hočem mu res prav cesarski postreči, ti pa — ti ideš k profosu, da ti jih nekaj odmeri na tvojo grbo!“

Tu zaškrtnje deske in vzdigne se škrinjin pokrov, v škrinji pa se prikaže na pol vzklonjen pop Jovan. Ponižno se polkovniku priklonivši jame govoriti:

„Oprostite milostljivi gospod in odpustite mojemu dobremu prijatelju! On je že tako nesrečen, ker je to storil, a zdaj bi ga pa še kaznovali in mučili! Nikar tega, gospod polkovnik, ker je že tako star, mnogozaslužen vojak! Mislil je, da se mora povelje dobesedno izpolniti. Odpustite mu pa tudi zato, ker mu tudi jaz iz dna svoje duše odpustim, in še jaz, kateremu si je pri oči reči vendar najslabše godilo.“

Strogo polkovnikovo lice se nekoliko ublaži. „Eh — ker je že tako, naj pa bože. Oba pojdiva z menoj v prvo nadstropje, za danes sta moja gosti!“

“ “ “

O tej dogodbi se je začetkoma pač malokaj zvedelo; pa kmalu zašepetal je ta nekaj, zašepetal z javno tajnostjo oni nekaj, dokler se ni vse na okrog zvedelo in se je temu pripetljaju začela krohoto smejati vsa vojaška krajina.

Zgodilo se je to res že pred dolgim časom in zdaj živi še v spominu. Mi pa smo to javno povedali, ker je vrli stotnik Negovan že dolgo mrtev in ga ta povestnica ne more več žaliti.

klada. Na deželo odpade 560.000 K, katere bo plačevati v letnih obrokih po 14.000 K. Prošnja štajarskega učiteljskega združenja, naj bi se uvedli časi primerni službeni in disciplinarni predpisi, se na predlog naučnega odseka (poročevalec Stürgh) odloži z dnevnega reda. Iz poročila deželnega kulturnega sveta je razvidno, da ima blagajna 8.403.748 K, primanjkljaja, tedaj za 955.956 K več kakor v letu 1898. Reši se še nekaj manj važnih predlogov in peticij.

(Duhovniške premembe) Prestavljeni so č. gg. kaplani: Matija Eferl iz Rečice k Veliki Nedelji, Josip Erker iz Kozlega v Rečico in Ivan Gorišek iz Laškega v Braslovče. Nastavljena sta zopet provizorja kaplanom č. gg. Anton Lajnič v Dolu in Franc Lovrenko v Kozjem — Umrl je dne 26. m. m. duhov. svetovalec in župnik pri Sv. Križu pri Ljutomeru Anton Lacko v 57. letu starosti. — Provizorjem pri Sv. Križu pri Ljutomeru nastavljen je č. g. Josip Mihalič. — Razpisana je župnija Sv. Križ pri Ljutomeru do 6. junija t. l. Patron sekovska škofija.

(Premembe pri domačem polku št. 87.) Imenovani so: polkovnikom podpolkovnik Pavel Frass; podpolkovnikom major Friderik Mansbart, stotnikom II. razreda nadporočnik grof Seyas d' Aix (učitelj v kadetni šoli na Dunaju), nadporočnikom poročniki Jaromir Razin, Henrik Opluštil 42. polka in Ferdinand Schmid 86. polka.

(Imenovanje) G. Ivan Šket, pravni praktikant pri celjskem okrožnem sodišču, je imenovan avskultantom.

(Benefica.) „Celjsko pevsko društvo“ nam naznanja, da priredi prihodnjo nedeljo dne 13. t. m., benefico gospodu Perdanu. Kdor je obiskoval diletantske predstave, vé ceniti g. Perdana kot igralsko moč na našem odru. Kot režiserju v zadnji sezoni se mu je pa še posebej zahvaliti za priznani napredek predstav v „Narodnem domu“. Igre so bile za naše razmere prav dovršene. Prepričani smo, da narodno občinstvo iz Celja in okolice ne bo zamudilo priti k benefici g. Perdana, da mu o tej priliki pokažemo svojo hvaležnost. Igrala se bo veseliga „Peter Smole (Kinematograf)“.

(Kadar se ladja potaplja zapuščajo jo podgane.) Dr. Janez Stepischnegg zapusti Celje in se naseli v Celovcu. Čudno, pa menda vendar resnično! Veliki „German“ rojen v Šmarjeti pri Celju, katerega oče je bil še pošten slovenski Stepišnek, katerega sin pa je postal „lutrš“, da je bolj nemški, in katerega hči je žena znanega pruskega agitatorja Wolfa, on, ki je celjskemu nemštvu na ljubo zatajil svojo kri in narodnost, ne najde več milosti v novi struji nemško-nacionalnih mladičev. Čudne reči metali so mu na volilnem shodu v obraz in slednjič porinili so ga še raz mestnega rotovža. A, tudi dr. Janez Stepischnegg se mora prepričati o „hvaležnosti“ celjske nemške garde. Pa saj bi bil to lahko naprej vedel. Stranka, katere politično prepričanje je kruhek, rada odriva od jasi vse, kar ima zobe, in dr. Janez Stepischnegg, tako pravijo, še ne potrebuje zobozdravnika. Britko je na stare leta iti s trebuhom za kruhom, pa kaj ko človek ne more živ pod zemljo. Mogoče pa, da vendar preprosto prijatelji dr. Janez Stepischnegga, da prekliče svoj sklep in ostane na rodni zemlji v slavo in čast celjskemu nemštvu!

(Dvojna pravica.) Znano je še, kako so lani ob prihodu Čehov celjski policaji udrli na povelje magistratnih samodržcev v „Narodni dom“ ter strgali in odnesli slovenske trobojnice, češ, da to zahteva razburjeno ljudstvo. Kmaloma to pa je pustila odstraniti celjska okoliška občina izzivajočo frankfurtarico z vile Santa Clara, ki stoji na slovenskih tleh. Lastnik se je pritožil in okrajno glavarstvo mu je dalo prav. Proti tej razsodbi se je pritožila občina celjske okolice na višjo inštanco, a do danes še ni odgovora. Umevno je, da ne bomo pustili te zadeve mirovati, tembolj, ko mestna občina vedno in vedno draži Slovence s frankfurtarskimi cunjami. Dne 1. majnika je visela taka na bribu nad mestnim logom in druga sredi parka. Naj se oblasti še tako zvišajo, razsoditi bodo vendar morale, ali se sme naša narodna zastava, ki nam je od vladarja potrjena, samovoljno preganjati, pruske barve pa, ki nimajo pri nas nikakšne pravice, sme iz zivati Slovence.

(Ubil se je) dne 2. t. m. 18letni plesarski pomočnik Ferdinand Groschl. Delal je na prodeljv hiše na Ringu, zvane „Römerhof“, ter padel na tla. Glava mu je popolnoma zdrobljena.

(Šepava zaupnica celjskemu županu Stigerju) Ko se je že dolgo pred občinskimi volitvami govorilo, da je Stigerju zatoniła zvezda županovanja, pričakovali smo vsaki dan, da igrata vsaj Stigerju privrženi elementi običajno komedijo s pokloni in zaupnicami. Nič ni prišlo od nobene strani. Šele sedaj, ko je volitev novega župana pred durmi, napotila se je deputacija k županu, povzdigovala njegove zasluge, mu izražala popolno zaupanje ter ga prosila, naj zopet prevzame krmilo magistratne barke. Kaj menite, iz katerih slojev celjskega prebivalstva je bila sestavljena ta deputacija. Od prvega do zadnjega so bili pisarji na magistratu, tedaj pravzaprav Stigerjevi hlapci, vodil jih pa je ter govoril omenjene laškave besede poveljnik vseh magistratnih pisarjev Fürstbauer. Ni čudno tedaj, da tudi Stiger ni mogel občutiti nobenega zadoščenja. Rekel je pač, da ga veseli taka brezmejna udanost, toda o tem, da li prevzame županstvo, razsoditi ima v prvi vrsti — občinski odbor. Umevno, ker podložni pisarji pač lahko marsikaj prijetnega brbljajo, mandatov pa vendar ne morejo deliti. Brez pomena pa ta komedija ne bo, temveč magistratni uslužbenci so hoteli le podregati odločilne sloje, češ, storite tudi vi tako. Nam se sicer ni veseliti, če Stiger ne zasede več magistratnega stolčka, ker prišlo bo za njim le kaj slabšega.

(Shod v Laškem trgu) se vrši dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih Kučeve pivovarne. Volilci! pridite v obilnem številu, da pokažemo kaka komedija se je igrala v Gradcu v imenu Slovencev.

(Posojilnica v Žalcu) je imela v 19. upravnem letu denarnega prometa 884.704 K 94 h. Novih zadrušnikov je pristopilo v 1899 letu 58 ter vplačalo deležev 1780 K, izstopilo pa je 51 zadrušnikov, kateri se dvignili na deležih 1020 K. Število zadrušnikov je naraslo koncem leta na 1002, kateri imajo vplačanih deležev 24.100 K. Odpovedalo je 40 deležnikov za 1340 K. Hranilne vloge znašajo koncem upravnega leta s kapitalizovanimi obrestmi 633.377 K 42 h. Stanje posojil koncem 1899. leta 547.608 K 38 h, kateri znesek dolguje 989 dolžnikov. Letni čisti dobiček je znašal 7495 K 94 h. Posebna rezerva prejšnjih let znaša 61.077 K 66 h in znaša torej koncem 1899. leta 65.767 K 60 h. Splošna rezerva znaša 7609 K 52 h, torej obe rezervi skupaj 73.377 K 12 h.

(Savinjsko učiteljsko društvo) ima svoje glavno zborovanje dne 20. maja ob 2. uri popoldne v občinski hiši na Vranskem po sledečem sporedu: 1. Nagovor. 2. Zapisnik. 3. društveni dopisi. 4. Volitev novega odbora. 5. Vplačevanje letnine. 6. Nasveti in predlogi. K mnogobrojni udeležitvi vabi najprijaznejše odbor.

(V Hrastniku) zadela sta dne 2. t. m. dva tovorna vlaka vkupe ter zmečkala nekaj voz in razrila relse ednega tira. Mešani vlak imel je valed tega precej zamude. Posebne nesreče ni bilo.

(Častnim občanom) izvolil si je občinski odbor na Lokah pri Planini v svoji seji dne 16. aprila t. l. gosp. Jože Paulina na Lokah, zaradi njegovih pre mnogih zaslug. Ta vrli mož županoval je v vsestransko zadovoljnost skozi trinajst let in bil občinski odbornik čez trideset let.

(Iz Studenice.) Na Boč! V nedeljo, dne 6. maja t. l. priredijo udje bralnega društva studenjskega izlet na Boč. Vabimo tem potom neude iz Studenice, kakor tudi p. n. občinstvo iz okolice. Odrinemo ob pol 8. uri zjutraj. Ker še vrh Boča ni zelen, bode razgled tem lepši. Popoldne prijateljski sestanek v gostilni Jožefa Koropec v Studenici. Na veselo svidenje!

(Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo) zboruje v nedeljo, dne 6. t. m. ob 1. uri popoldne v Šmarji v prostorih posojilnice po običajnem sporedu. Da bi mlada narava tudi naše društvo vzpodbudila k živahnejšemu delovanju. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Zborovanje kat. pol. društva v Kozjem.) V nedeljo, dne 29. aprila t. l. bil je najsijajnejši shod, kar jih je priredilo to društvo. Ogromna

množina poslušalcev sledila je pazno govornikom in končno bili so vsi edini, da v Gradcu za nas ni pomoči. Ves pesek v oči ne zatemni pravega postopanja nasprotnikov, ki je v pogubo slovenskemu narodu.

(Kat. pol. društvo „Pozor“ v Ptuj) zboruje dne 6. majnika t. l. ob 4. uri popoldne na Zavrču — ne na pošti — ampak v gostilni g. T. Murkoviča Poročata g. J. Žičkar in g. dr. Jurtela v državnem in deželnem zboru. Odbor.

(Od Sv. Marjete niže Ptuj.) Shod kat. političnega društva „Pozor“ vrši se je dne 29. aprila t. l. v prostorih g. Mikla pri obilni udeležbi. Navzoč je bil tudi o. kr. komisar Pichler. Prvi govornik g. dr. Jurtela je pojasnil vzroke, kateri so slovenske poslance pripravili, da so obrnili Gradcu hrbet. Razložil je kako in kako dolgo se že regulira struga Pesnice na papirju, da so prašanje 1897. leta edino le slovenski poslanci spravili spet v tir, da njim je prišel na pomoč bivši o. kr. namestnik marki Baquehem, da pa ni upanja, da bi štajarski deželni zbor in njega odbor stvar za Slovence ugodno dognal, če ne bode vlada krepko pomagala. Tu ne pomagajo vse lepe besede in vse obljube nič, če tudi hodi sam oskrbnik Flucher po nje v Gradcu! Treba je delavcev in denarja, brez katerega regulacija ni mogoča. Na shodu so predstojniki občin pustili slovesno izjaviti, da niso nikoli in nikomur obljubili, da bi šli prositi v Gradcu, da so nemški časniki laži poročali! To izjavo so podale občine Mezgovci, Gorišnica in Možgajci. Tomaž Muršič iz Jarenine pa je osebno povedal, da je šel v Gradcu, ker se mu je reklo, da se gre za reguliranje Pesnice; da ni imel namena iti protestirat zoper postopanje slovenskih poslancev; od drugih tudi ni bil v to pooblaščen. Obžaloval je mož, da je bil premalo previden in se je pustil zlorabiti! Od zdaj b. do močje o počenjanju nemčurjev že bolje poučeni! Oba govornika, dr. Jurtela in dr. Brumen pokazala sta z mnogimi zgledi iz najnovejšega časa, kako prijatelji slovenskega ljudstva so gospodje v Gradcu; zakaj pek in župan Ornik iz Ptuja, potem nemški oskrbnik nemškega viteškega reda hujskata zoper slovenske poslance. Sprejete resolucije pritrjujejo politiki slovenskih poslancev, odobravajo izstop iz deželnega zbora, protestirajo proti temu, da bi oskrbnik Flucher s svojimi možicelji v Gradcu nastopal kot odposlanec slovenskih občin in beračil tam v njih imenu milosti, kjer imajo te pravico tirjati! Govorilo se je odkrito in močato in to je edino prav! Vremena bodo se zjasnila in z nemškutarji bomo obračunili!

(Politični shod v Jarenini) se je zadnjo nedeljo sijajno izvršil. Bil je gotovo najznamenitejši shod, kar jih je priredilo dosedaj delavno jareninsko politično društvo. Govora obeh naših poslancev, Robiča in Lendovška sta bila tako temeljita in polna jasnih dokazov o brezštevilnih krivicah, ki jih Slovenci moramo trpeti od nestrpne deželnozborske večine v Gradcu, da so mnogoštevilni volilci kar strmeli. Viharno odobravanje je sledilo obema govoroma. Popolno zaupanje se je soglasno izreklo našima poslanecema in sploh vsem slov. poslancom. Klici: Proč od Gradca! skoraj niso hoteli prenehati. Ravno tako po svoje izvrstno je govoril Mlakar iz Hošnice. Tudi bistriški Peter Novak se je oglasil s krepkim govorom. Vse je bilo silno navdušeno za sveto slovensko stvar. Ni ednega nasprotnega glasu ni bilo slišati, da si je bilo čez 200 volilcev navzočih. Tu so se lahko poslanci prepričali, da stoji ljudstvo trdno kot skala za njimi. Ta shod je bil jasna priča, da slovenska stvar ob meji, posebno še v Jarenini ni zgubljena, dokler ima slovenska stranka toliko zavednih pristašev. Bog živi obmejne Slovence! Le neustrašno naprej po tej poti! O govorih poročamo prihodnjič.

(Volilni shod.) Poslanec Robič bo v nedeljo, dne 6. maja t. l. poročal na shodu jareninskega političnega društva pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Nastopijo tudi drugi govorniki. Naj bi bil tudi ta shod tako mnogobrojno obiskan kakor zadnji v Jarenini!

(Poslanec Wolf) klobuštraj je v Mariboru pretečeno nedeljo nezmisljivosti o Nemcih in nemškemu mostu do Adrije, da je pokalo. Kako zaslepljeno in topo je to mariborsko renegatstvo

kaže s tem, da nima najmanj razsodnosti. Wolfa, ki je ničla kot človek in poslanec, ki razume edino le hujskati in zabavljati, ki pa še nikdar ni pokazal, da razume kaj o gospodarstvu na kateremkoli polju, sprejeli so kakor zmagonosnega vojskovodjo. Se mora pač smejeti možic. Pred desetimi leti pogledal ga ni najskromnejši obrtnik v Celju, danes pa mu tisoče renegatov in zaaplencev vriska in kliče slavo!

(Nemci med seboj.) "Tagaspost" poroča: "Proti razžalitvam, katere je storil poslanec Wolf v mariborskem zborovanju dne 29. m. m. nad nemškimi mestom Ptuj, oziroma nad njega „zaslužnem“ nemškim županom Ornigom, postavilo se bo isto po robu." Nemška „Gemeinbürgschaft" bo tukaj zopet pognala lepo ovetje.

(Akad.-tehn. društvo „Triglav" v Gradcu) priredi v soboto, dne 5. vel. travna t. l., svoje prvo občno zborovanje v poletnem tečaju 1900 v društveni čitalnici. Začetek ob 8. uri zvečer. Spored: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zbora; 2. čitanje zapisnika bratskega društva „Slovenije"; 3. poročilo odbora; 4. poročilo preglednikov; 5. volitve: a) predsednika, b) 6 odbornikov, c) 2 preglednikov, d) častnega sode; 6. slučajnosti.

Dopisi.

Iz Savinjske doline. (Izvirni dopis.) Občina Št. Pavel v Savinjski dolini prišla je v zadnjem času zelo na glas. „Domovina" poročala je v svojem času, da so tamkaj izpale volitve tako, da imajo na njih izidu celjski nemškutarji svoje veliko veselje. In res, celjska „vahtarca", znani Slovencem sovražni listič, pisala je že parkrat z veliko zadovoljnostjo o teh volitvah in pri tej priliki hudo napadala šentpavelsko duhovščino in posebno gospoda Zanierja.

Hotel sem si torej to celjskim nemšku tarjem tako naenkrat ljubo občino ogledati in se iz blizu prepričati, ali se res tamkaj, odkar pleše občina pod komando nemškega barona Hackelberga oedi kar strd in mleko, tako kakor pripoveduje sveto pismo o obljubljeni deželi Kanaan.

Napotil sem se torej enkrat prek Savinje proti Št. Pavlu.

Št. Pavel, na katerega se še spominjam iz prejšnje dobe, ko je čepelo nad vasjo nizko poslopje z ravnim stolpičem, kaže sedaj svetu čisto drugo lice, ko se dviga na istem mestu, kjer je bila prej borna cerkva, ponosna cerkvena stavba z visoko v nebo molečim zvonikom.

Št. Pavel se je v zadnjem času res kaj lepo povzdignil. Če človek stopi v cerkev, je kar zavzet; kajti vsakdo mora priznati, da je to najlepša cerkev v celi Savinjski dolini. Šentpavelska občina morala je gotovo hudo plačevati, da si je tako cerkev postavila. Zvedeni možje pravijo mi, da je občina dovolila za to stavbo — 500 gld.; stavba je pa stala, kakor pravijo, nič manj kakor 35.000 gld. in je tako lepo in solidno stavljena, da je graški arhitekt, kateri je za isto napravil načrt, rekel, da je gola stavba brez notranje oprave vredna svojih 70.000 gld.

Vpraša se, kako je bilo to mogoče, da bi se s 500 gld. občinskega prispevka zgradila tako veličastna cerkev? Potem so pač morali župljani globoko seči v žep! Sreča, da je ravno v tej občini tako bogat katoliški baron, kakor je Hackelberg, kateri je kot darežljiv in „nobel" gospod sam in njegova ravno tako darežljiva, pa tudi ravno tako bogata gospa prav močno k stavbi pripomogla? One! Žep gospoda barona in gospe baronice se rad ne odpira, posebno za darove ne, gospod baron Hackelberg in njegova soproga za stavbo te cerkve nista darovala niti počenega groša v denarju, pravijo, ampak gosp. baron blagovolil je velikodušno podariti za stavbo cerkve deset smrekovih dreves, katere so rasle visoko tam gori na Kamniku, katere pa so si morali župljani sami z velikim trudom spraviti dol. Plemeniti gospod baron daroval je torej za cerkev nekaj manj, kakor kak revnejši kmet, ki je pa drevesa, katere je podaril za cerkev še sam posekal in zvozil. No, če pa gospod baron z denarjem ni za stavbo tako veliko pripomogel, trudil se je na drug način za prosep cerkvene stavbe; toževal je namreč cerkveno predstoj-

ništvo pri okrajnem glavarstvu v Celju in celo pri namestništvu v Gradcu, tako, da se je že enkrat celo podiranje stare cerkve vstavilo. Gospod baron postopal je pri stavbi cerkve tako, kakor pred dvanajstimi leti, ko so se za šentpavelsko cerkev novi zvonovi omislili; tudi takrat se je pritoževal zoper župnijsko predstojništvo v Celju in Gradcu. Seveda je imel gospod baron s svojimi pritožbami smolo in ni ničesar opravil, pač pa je župljane, kateri so z velikim veseljem dajali svoje prispevke v denarju, lesu, delali tlako itd. dražil in jim skušal veselje do stavbe vzeti. Da se je stavba vkljub temu tako izborno izvršila, zahvaliti je edino požrtvovalnosti kmečkega prebivalstva šentpavelske župnije in tudi cele okolice; kajti pomagali so celo posestniki iz Reke, Grajske vasi in drugod.

Največjih zaslug stekel si je pa za stavbo cerkve brez vprašanja gospod Norbert Zanier, katerega obojtelj je iz lastnega žepa v gotovini darovala čez 2000 gld. in pri znancih nabrala darov do 2000 gld. Poleg tega je vodil celo stavbo gospod Zanier tako spretno in nesebično, pisal sto in sto pisem, vozil se na vse kraje, na Dunaj, v Ljubljano, v Gradec, ne da bi le gotove potne stroške zaračunal. Opravičeno je torej bilo priznanje, katero je gospodu Zanierju izrekel o priliki posvečevanja cerkve javno iz prižnice milostljivi knez in škof sam.

Ravno ta stavba cerkve, katere je lahko ponos šentpavelsčanov in za katero občina Št. Pavel kot taka ni dala druge, kakor okroglih 500 gld., porabila se je kot sredstvo izriniti narodno stranko iz občinskega zastopa in izročiti občino pod komando nemških baronov.

Ko so prišle letos zopet volitve, na katere se pa žalibože narodna stranka ni tako pripravila, kakor bi to treba bilo, začela je stranka, katero imenuje Hackelbergovo, Hackelbergovo stranko, begati ljudstvo z lažmi, da se je kar kadilo. Govorili so: Če narodna stranka, katero so krstili Zanierjevo stranko, zmaga, se bodo dolgi cerkvene stavbe morali plačati iz občinske blagajne, občina bo morala zidati novo gospodarsko poslopje za župnika, šola bo stala več, nastal bo pravi gospodarski polom v Št. Pavlu; če pa zmaga Hackelbergova stranka, tedaj ne bo nobenih stroškov, še za šolo ne, kajti Hackelbergova stranka je stranka pametnega, modrega gospodarstva.

Če pa kdo vpraša, v čem se kaže to modro gospodarstvo pod Hackelbergovim komandom, kaj pravijo občinski računi? — No, ti pravijo tako, da je za časa Zanierjevega županstva občina Št. Pavel pobirala 80% občinskih doklad in prejšnji občinski odbor izročil je svojemu nasledniku lepo svoto, do tisoč goldinarjev gotovega denarja z občinsko blagajno. No, in sedaj pod tem modrim gospodarstvom Hackelberžanov je občina tako srečna, da je smela svoje občinske doklade zvišati na 50%, torej skoro še enkrat tako visoko in da si je naložila na hrbet mnogo tisoč goldinarjev dolgov. Sedaj pa naj kdo reče, da Hackelbergov duh res občine modro in pametno ne vodi!

Pri letošnjih novih volitvah vzdržala se je torej Hackelbergova stranka, in tako je v sedanjem odboru glavni komandant seveda zopet baron Hackelberg.

Ker je pa on že star in večkrat hira, treba je bilo skrbeti, da ne bi enkrat iz občinskega odbora izginil tak dostojanstvenik kakor je baron, kajti to pač povzdigne slavo občinskega zastopa, če sedi v njem kak imeniten nemški baron. Da dobi torej že stari baron Hackelberg pomoč in eventuelno naslednika in ker končno dva barona bolj potegneta kot eden sam in še ta star, izvolili so v novi odbor še drugega barona — več jih namreč šentpavelska občina dosedaj še ne šteje — namreč gospoda barona Fidlerja, kateri je ne celo pred dvema leti prišel v Št. Pavel ter si je že toliko zaslug za to občino pridobil, da jih vseh živa duša v Št. Pavlu še našteje ne more. V priznanje teh neznanih zaslug, ga je Hackelbergov občinski odbor izvolil že poprej v krajni šolski svet in slednjič celo za svojega načelnika. Gospod je menda bil prepričan, da postane takrat že župan, in je bil neki, ko se to ni zgodilo, zelo poparjen, kajti ko je odbor izvolil za župana in svetovalce vendar le same

domačine, je baje z veliko nevoljo se izustil: „no, to bo pa sedaj lepo kmetavzarsko gospodarstvo".

„Nobel" pa so vkljub temu Št. Pavelsčani Kje je katera občina v celi Savinjski dolini, katera bi imela toliko nemških baronov v občinskem zastopu?

Podčetrtek. Razmere na naši pošti postajajo od dne do dne slabše in že zopet jih moramo nekoliko pretresti, ker nam vplivajo mnenja, da slične razmere obstajajo pač tudi še na kaki drugi pošti naše širne monarhije. Slednji slučaj najsurovejšega prestopa na uradu se mora razglasiti javnosti, ter upamo, da se bo končno vendar le ozrlo na naš trg poštno ravnateljstvo ter napravilo red na naši pošti. Torej k stvari: Te dni je prišel na pošto prejšnji občinski predstojnik v Olimju, g. Mih. Vrečko, ter imel pošten namen, odposlati davke po poštni nakaznici. Navzoča poštna praktikantinja, oseba jako „buršikoznih" (čudnih) manir, ki ne zna ne besedice slovenski, se pa z njim seveda ni mogla razumeti, na kar je napravil g. Vrečko opomnjo, da bi vendar le kazalo uslužbencem z osebami, ki niso večše nemščine, občevariti uradno v slovenskem deželnem jeziku. Komaj pa je izustil te besede, kar se je pojavila med podvojami — kakor Deus ex machina — častitljiva oseba žene apotekarjeve in poštarjeve, ki pa nima, kakor smo že zadnjič omenili, na pošti absolutno ničesar iskati — se kakor furija zaletela v g. Vrečko, zakokodakala nad njim, kako se drzne tako nedolžno dekletu — kdo je neki napadel to vzorno nedolžno dekletu? g. Vrečko gotovo ni zagrešil nikakega atentata na njo! — Žaliti, ter ga zmerjala z „niederträchtiger Kerl", „Sie Lausker!", „hat Sie gewiss der Pfarrer von Olimje angelernt etc." potem, ko je namenoma odpravila v uradu navzoče ljudi, da ne bi mogli proti njej pričati. To pa ni bilo dovolj: prišla je takoj pomoč — hlapec iz apoteke je bil precej pri roki ter pomagal jecljaje svoji gospe in zapovedovalki, — tako, da je postalo g. Vrečku tesno pri srcu, ter je brzo zapustil „urad", hoteč se izogniti trdim — ne trdnim — dokazom iz roke te z nekoliko „nemške kulture" namazane gospe in njenega hlapca. Ta ženska se poslužuje razke in skoro sovražne govorice zlasti proti ljudem iz Olimja in Sopote. Vzrok temu je tale: Olimje je bilo pred leti pozorišče delovanja te gospe — takrat še dekleta — in občinski zastop Sopote je bil prisiljen postopati proti njej po občinskem redu, kar ne more pozabiti, vzlasti, ker nosi glavo tako po konci . . . !

Mi pa vprašamo zopet: Ali so poštni uslužbenci nastavljeni za ljudstvo in stranke ali narobe?

Iz Vičave pri Ptuj. Na severno zapadno stran starodavnega mesta Ptuja meji vas Vičava z graščino „Zgornji Ptuj" (Ober-Pettan) lastnina grofa pl. Jožef Herberstein-a. Kako je nastalo to slovensko ime vas Vičava? Prvič s to obliko „nad" ptujskim mestom, a stari Slovenci so govorili namesto zloga nad „više" Ptuj in še tudi „više" mimotekoče reke Drave. „Više je ova vasi!" Tako je nastalo prvotno ime vas Višava, a ljudstvo je spremenilo črko š v č, zdaj ne govore več Višava, pa ostalo je za zmiraj Vičava. Nemci jo imenujejo „Waitschach". V tej vasi je tudi bila pred 120 leti cerkev s samostanom očetov Dominikancev. Ob času cesarja Jožefa II. so spremenili samostan v vojašnico in cerkev pa v skladišče in tako je še dandanes. Prebivalci te vasi so iz raznih stanov in narodnosti, celo še iz „rajha" so privandrali k nam, a večina je Slovencev. Pa pustimo zgodovino pri miru, sedanjost pogledimo natančneje. Imamo tudi gostilno z blaženim nemškim napisom „Restauration zur Neuen Welt". Po slovenski „novi svet". Pa ne mislite, dragi bralci, „Amerike", ker ta se imenuje novi svet. Pred 20 leti je bila gostilna, potem ljudska šola za ptujsko okolico, sedaj zopet gostilna. Ima jo v najemu g. J. Majcen, voditelj socialnih demokratov. To je groza! Tam se ne pozna, je predpustni čas, je postni ali adventni, vse edno. Je vsako nedeljo in praznik godba in ples. Kdo pa pleše? Morebiti mestna druha, a žal, da tudi mnogo kmečkih fantov in deklet. Tam raja in prodaja

svojo nedolžnost in srka socijalni brezverni duh. To je grda navada, posebno za vas kmečka mladina. „O dekleta, ki prodajate svojo čistost duše in telesa za kratko veselje plesa in boste postale nezakonane matere svojih prezgodnjih otrok!“ Strašno grdo sramoto storile boste svojim staršem in celi fari. Bode vam žal — pa prepozno bo že.

Tam je drsališče
Peklenko rajališče!

Druge slovenske novice.

(Kranjski deželni zbor.) Seja dne 28. aprila. Ljubljansko društvo kranjskih lekarnarjev je prosilo za podelitev volilne pravice, katoliško delavsko društvo pa za razširjenje volilne pravice. Poročal je dr. Tavčar. Prošnji se odstopita v proučevanje deželnemu odboru. Zdravstveni okrožni zastop v Novem mestu prosi za prispevek k zgradbi ženske bolnišnice; prošnja se vrne ter se naroči predložiti načrt, proračun in način, kako se bo bolnišnica vzdrževala. — Deželni zaklad izkazuje koncem leta 1898 dohodkov 1.416.143 gld. 25 kr., izdatkov pa 1.463.541 gld. 93 kr., tedaj je primanjkljaja 47.398 gld. 68 kr. Čistega premoženja je imel deželni zaklad koncem leta 1898 1.980.398 goldinarjev 75 krajcarjev. (Poročevalec poslanec Hribar.) — Seja dne 1. maja. Kmetijsko društvo v Dobropoljah prosi za podporo k ustanovnim stroškom mlekarne. Prošnja se je odstopila dež. odboru. Novoustanovljeni obrtniški bolniški blagajni v Idriji se dovoli 500 K prispevka.

(Osebnostna vest.) V izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole v Ljubljani je imenovalo naučno ministerstvo g. Vlacava Srpa, učitelja na učiteljskihi.

(Slovenski romarji), največ Kranjci in Gorjanci, 800 po številu, bili so dne 30. m. m. sprejeti v cerkvi sv. Petra v Rimu od sv. očeta papeža. Kakor poročajo udeleženci bil je sprejem veličasten in ganljiv; sv. oče blagoslovil je stoječ udane mu podložne, kar je marsikoga ganilo do solz. Devetdesetletni starček napravi utis kakor duh, okostjen, ki prihaja z drugega sveta. Romarje je vodil ljubljanski knezoškof dr. Ant. Jeglič.

(Umrl je) v Ljubljani dne 30. m. m. cesarski svetnik g. Ferdinand Mahr, ravnatelj znane Mahrove trgovske šole. — Dne 29. m. m. pa je umrl ravnatelj vpokojeni major g. Matevž Kert, v ljubljanskih krogih obče priljubljena oseba.

(Zaveza avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev) ima letos svojo XII. glavno skupščino v Mariboru dne 8 in 9. avgusta.

(Učiteljske premembe na Kranjskem.) Stalne na svojih mestih so postale učiteljice: Ana Lampret na Trati pri Poljanah, Marija Antončič v Črnem vrhu pri Logatcu in Marija Praprotnik v Krki pri Litiji.

(Umrl je) v Litiji okrožni živinozdravnik g. Božidar Šeber, star 34 let.

(Požar.) V Vrhpolju pri St. Jerneju na Dolenjskem je uničil dne 21. m. m. požar trem posestnikom vsa poslopja. Nobeden pogorelec pa ni bil zavarovan.

(V Toplicah) na Dolenjskem otvorijo dne 6. t. m. novo kopališčno poslopje s primernimi slovesnostmi.

(Novomašniki celovške škofije) Izmed 17 bogoslovcev v celovški bogoslovni, ki bodo imeli letos novo mašo, je šest Slovencev in sicer iz tretjega letnika gg. Fran Božič iz Črne, Ivan Dvazarnik iz Loge vasi, Vinko Polanec od Sv. Urbana pri Ptuj; iz četrtega letnika pa gg. Josip Dobrovo iz Žlabarja na Štajarskem, Mat. Perč iz Obirskega in Fr. Uranšek iz Šmibela nad Pliberkom.

(Nestrpni koroški Nemci.) Celovško nemško planinsko društvo je odslovilo svojega mnogoletnega blagajnika Pokornyja, ker nosi — češko ime. Mož je pa sicer nemškutar. Tako plačujejo Nemci slovanske renegate, ki so zatajili narodnost ter se žrtvujejo za nemško stvar. To naj bi poučilo razne slovenske uskoke.

(Imenovanja.) Računski svetnik pri finančnem ravnateljstvu v Trstu g. Peter Blazina, je imenovan računskim nadsvetnikom.

(Umrl je) v Trstu pretečeno soboto g. Josip Lavrenčič, o. kr. okrajni šolski nadzornik za okolič. Njegovim namestnikom je določen za pre-

ostalo dobo učitelj na pripravnici na Proseku, g. Ivan Neckermann.

(Goriška ljudska posojilnica) je dobila novo vodstvo z ravnateljem dr. Henrikom Tumo.

(Požari.) V Solkanu pri Gorici je zgorela tovarna prvega mizarskega društva. Škoda znaša 33.000 K. V Gorici je zgorela Vidmajerjeva zalog bombaza. Škoda cenijo na 100.000 K.

(Istrski deželni zbor) se baje vendar le skliče, toda šele v drugi polovici tekočega leta.

(Posojilnici v Podgradu) pristopilo je na novo 29 zadrušnikov z 29 deleži; odpovedali so trije s tremi deleži, izstopilo je pet s petimi deleži, ostalo je 456 zadrušnikov s 460 popolnem vplačanimi deleži v znesku K 9200. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 16, vničilo pa 23, obstoji torej 111 knjižic za K 142.110 85 in znaša povprečna vloga K 1.280 28. Posodilo se je na novo 27 zadrušnikom, 2 zadrušnika sta pa posojilo popolnoma vrnila, dolžnikov je torej 403, ki dolgujejo skupaj K 177.718 40 ali povprek K 440 99. Upravnega dobička je bilo K 1.106 13. Zadrudni zaklad narasel je na K 4.650 35.

Narodno-gospodarske novice.

Naše gospodarske šole.

Med vsemi narodi v Avstriji smo Slovenci najbolj navezani na pridelke svoje zemlje, kajti o industriji se pri nas pač ne more govoriti.

Dolžnost države in dežel bi tedaj bila, nas vsaj v tej stroki podpirati. Skrbeti bi se moralo, da se Slovenec teoretično in praktično izvežba v svojem poklicu, da zna izkoristiti tem več koristi iz zemlje.

Nič ne zavidamo drugim narodnostim, če imajo razvito industrijsko, trgovsko in obrtno šolstvo itd., očitno pa se čutimo prezirane in zapostavljene, ko vidimo, da se ustanavljajo po drugod kmetijske in druge za gospodarstvo strokovne šole, dasi njih prebivalci niso tako izključno navezani na gospodarsko proizvodnjo kakor pa mi Slovenci. A mi skoraj da nimamo šole za domačo stroko.

Najbolj žalostno je v tem pogledu na Spod. Štajarskem. Pa tudi v ostalih slovenskih deželah ni govoriti o strokovnem šolstvu. Cela Kranjska ima le edno kmetijsko šolo na Grmu, a celo tukaj se zahteva za sprejem poznanje nemščine. V Gorici je slovenski oddelek kmetijske šole, ki pa ima menda nalašč tako nesrečno uravnavo, da ga bo treba prej ali slej opustiti, ker ne doseže — 10 učencev. Za Primorje ni kmetijske šole, o Korotanu niti ne govorimo.

Ostanimo pri Štajarski! V celi Avstriji je bilo pretečeno šolsko leto 159 samostojnih strokovnih šol za gospodarstvo, med temi 2 visoki šoli, 18 srednjih, 40 kmetijskih, 57 zimskih tečajev, 13 mlekarških in gospodinjških šol, po dve šoli za pivovarje in žganjarje ter nekaj nižjih kmetijskih zavodov. Po poučnem jeziku je bilo 66 nemških, 62 čeških, 6 nemško čeških, 17 poljskih, slovenski — 2, italijanski 2, 1 srbo hrvaška, 1 nemško italijanska, 1 nemško rusinska in 1 nemško rumunska. Če primerjamo v splošnem, vidimo, da imajo Nemci ogromno večino vseh kmetijskih in strokovnih šol, da si je le malo nemških provinc, ki bi se pečale izključno s kmetijstvom, kakor je to n. pr. na Spodnjem Štajarskem. Tudi češki in poljski narod se ne more pritoževati. Najslabše pa je v tem skrbjeno za Jugoslovane.

Na Štajarskem imamo o. kr. gozdarsko šolo v Gusswerku, deželno sadjarsko in vinorejsko šolo v Mariboru, strokovno šolo o. kr. vrtnarske družbe v Gradcu in kmetijsko šolo v Grottenhofu pri Gradcu; kmalu se otvori višja gozdarska šola v Brucku na Muri. Vse te šole so nemške, Slovenci nimamo na Štajarskem niti edne kmetijske ali gospodarske strokovne šole.

To bi naj bili premislili oni zaslepljeni, ki so hodili nedavno v Gradec nemškim poslancem pete lizat ter hvalit nemško skrb za Spodnji Štajar. Morda bi se jim bilo zdelo vendar bolj potrebno, prositi za kaj drugega, nego za — več nemškega pouka, ako so res vneti za blagor slovenskega prebivalstva.

Ne rečemo sicer, da bi imeli Nemci na Štajarskem preveč strokovnih šol, mi jim pri-

voščimo še več, kajti najbolj kaže barbaraki značaj oni, ki ne privošči sočloveku svobodnega šolanja. Toda le pravica bi se nam skazala, da dobi Spodnji Štajar vsaj dva do tri kmetijske zavode, če imajo Nemci, kojih se niti tretjina ne peča s poljedelstvom, kar tri takšne zavode, a to celo na naših tleh v Mariboru.

Dovolj nepristranski smo, ko privoščimo Nemcem dve gozdarski šoli, dasi bi tudi našim sinovom, posebno goratega Pohorja, kaj dobro prijala podobna šola.

Najlože bi pri nas uspevali zimski tečaji, kakšnega ni na celem Štajarskem. Sinovi naših kmetovalcev bi najmanj zamudili, če bi obiskovali zimске mesece take tečaje, a prišedši na spomlad iz istih, porabili bi takoj pridobljeno teorijo v prakso.

Pa če je že Avstrija sploh počasna, kjer se gre za splošno napredovanje, občutiti moramo še posebej Slovenci njeno počasnost. Nemška dandanes ni toliko kmetijska, temveč industrijska država, a vendar je imela samo provincija Württemberg že leta 1895 zimskih šol 980, tedaj več nego šestkrat toliko kakor ima Avstrija vseh kmetijskih šol.

Tej točki moramo Slovenci, z našimi poslanci vred posvečati podvojeno paznost. Ako kje, lažejo tukaj nemški štajarski poslanci nesramno, ko trdijo, da se slovenski Štajar v ničem ne zapostavlja.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Pod negotovimi znaki se snide dne 8. t. m. državni zbor k novemu zasedanju. Program bodoči sesiji bo narodno gospodarski. Zato pa ne bo najbrž nobena stranka podpirala vsakojake češke obstrukcije. Poljaki so se že odločno izrekli proti obstrukciji, za kar so dobili cesarjevo pohvalo. Ravnotako odločni nasprotniki ji bodo konzervativni veleposestniki in katoliška narodna stranka. Tudi Jugoslovani so baje zoper obstrukcijo. Vkljub temu ni pričakovati, da bi bilo zasedanje mirno.

(Gospodarska zbornica) bo imela tudi 8. t. m. svojo prvo sejo.

(Dnevna državna poslancem se sme rubiti.) Poljskemu poslancu patru Stojalovskemu so njegovi upniki zarubili vse dijete. Tožil je državo, naj mu povrne 2425 K. Državno sodišče pa ga je s tožbo zavrnilo ter mu še naložilo 60 K sodnih stroškov.

(Hrvaška in novo ogrsko posejilo.) Hrvaški politični krogi so opravičeno razjarjeni zaradi 120 milijonskega zadolženja ogrske vlade. Jamčiti bo morala seveda tudi Hrvaška ter prispevati k ogromnim obrestim, a obrnilo se najbrž ne bo od posojenih milijonov nič za narodno gospodarstvo na Hrvaškem.

(Ogrska poslanska zbornica) je otvorila dne 1. t. m. s cesarskim reskriptom svoje četrto zasedanje. Izvolilo se je novo predsedništvo. Finančni minister Lukacs je predložil zakonski načrt glede posojila 120 milijonov kron.

(Naš cesar v Berlinu.) Danes zjutraj pride cesar Fran Josip I. v Berlin, kjer ga bodo sprejemali z najvišjimi vojaškimi častmi. V pozdrav mu bo zadel 101 strel iz topa. V soboto se vrši svečana zaprisega nemškega princa prestolonaslednika z običajnimi ceremonijami. Prisostvovali pa bodo tudi nekateri drugi evropski vladarji ali osebno ali pa po svojih zastopnikih.

(Preosnova srednjih šol na Pruskem.) Dne 5. t. m. se vrši v Berlinu velika konferenca glede preosnove pruskih srednjih šol (gimnazij, realnih gimnazij in realk). Dosedaj so preosnovali v Nemčiji že 31 srednjih šol na način, da se začne s poukom latinščine in grščine šele po 3. razredu, a tudi potem le v toliko, da dijaki razumevajo duh klasikov. Glavna pozornost pa je posvečena modernim jezikom in naravoslovnim študijam.

(Srbija) je zgubila tudi pri turški vladi milost. Sultan se je začel zbliževati s Črnogorci ter je isti dovolil konzulat v Prizremu, dočim ni hotel sprejeti srbskega poslanika Stojana Novakovića. Milan bo kmalu popolnoma doigral.

(Ruski car v Moskvi.) Od leta 1849 ni obiskal noben ruski car Moskve. Letos o pravoslavni Vel. noči naklonil je to čast car Nikolaj II.

s soprogo vred. Ljudstvo je ravno v Moskvi pristnega narodnega duha, ki je ohranilo še vse lepe ruske verske in narodne običaje, vsled česar se je vladarski par čutil med njimi liki starši med udanimi otroci. Po ruski šegi ta dan tudi cesar poljubi vsakogar, ki ga sreča brez razlike stanu.

(Na Kubi) je zopet počila ustaja proti severno-ameriški vladi. Ustaše vodi bivši ustaški general Rabi.

(Vojna v Afriki) Maršal Roberts je sklenil prodirati proti severu, kjer zbirajo Buri okoli Winburga svoje glavne moči. Kronstadta baje Buri ne mislijo braniti, temveč se bodo umaknili prek reke Vaal. Angleška konjica, ki je za sledovala proti severu vračajoča se Bure, se je vrnila brez uspeha v Bloemfontein. Dne 11. m. m. je minulo šest mesecev, odkar oblegajo Buri Mafeking. Ta dan so slavili Buri z močnim streljanjem na mesto. Angleži vedo poročati o naslednjih burskih zgubah: meseca decembra so imeli Buri 54.800 mož brez vstašev, dne 13. marca letos pa so šteli le še 26.600 mož. Izgubili so do tega dne 6500 njetnikov, 8000 ubitih in ranjenih, 14.000 mož pa je — neznano kam izginilo. Angleži kujejo taka poročila, kakršna bi si namreč želeli. Buri se umikajo nezadržani proti severu, dočim ni o Robertsovem prodiranju ničesar čuti. Južno od Mafekinga so Buri razdrli železnico.

Književnost.

(Pisanice) se imenuje lična knjižica najlepših pesmi za mladino, katere je zložil pesnik Oton Zupančič. Od Levstikovega pisateljstva menda ni dobila naša mladina tako nežnoljubkih pesmic, kakor so „Pisanice“. Cena trdovazani knjižice je 80 vinarjev, po pošti 5 vinarjev več. Založba L. Schwentnerja v Ljubljani.

(Poezije Dragotina Ketteja) V založbi L. Schwentnerja so izšle zbrane poezije rajnega Dragotina Ketteja v pesnikovo podobo. Zbirka obsega 150 strani; uvod in pesnikov životopis je napisal A. Aškerc. Brati je treba prelepo zbirko, da se zbudi človeku občudovanje do izvanrednega genija, kakršen je bil komaj 23letni Drag. Kette. Cena broširani knjigi 3 K, po pošti 3 K 20 vin.

(Nova knjiga) Slavnemu slovenskemu občinstvu naznanjam, da nameravam koncem meseca maja izdati zbirko črtic pod naslovom: „Misterij žene“ v moderni opremi, s svojo sliko. Navaden izvod bo stal s poštnino 1 K 10 vin, numerirani na Holandskem papirju pa 1 K 70 vinarjev. Opozarjam na to, da se finejša izdanja tiska samo v tolikih eksemplarih, kolikor se javi naročnikov. — Zofka Kveder, Praga, Vinohrady, Palackého tř. 53 III.

Razne stvari.

(Mihael Munkacsy) Dne 2. t. m. umrl je v Bonu na Nemškem najslavnejši slikar današnje dobe, Oger Mihael Munkacsy. Čegar pravo ime je bilo Lieb ter je bil le iz mesta Munkacsy rojen. (Mednarodni kongres za krščansko arheologijo), in sicer drugi, se je otvoril dne 17. m. m. v Rimu pod predsedstvom kardinala Parocchi. Kongres je obiskan po zastopnikih vseh krščanskih narodov ter ima tudi velik političen pomen.

(Optična palača na pariški razstavi) Obiskovalci razstave v Parizu bodo videli v optični palači največji daljnogled sveta. Dolgost tega daljnogleda znaša 60 metrov. Njega cev iz kovine ima eden meter in pol v premeru. Globoko ogledalo, ki zbira žarke, meri v premeru dva metra, je 30 centimetrov debelo in tehtja 7000 kilogramov. To ogledalo pa ima mehanizem, s katerim je more obračati vsako dato. Kar se gleda skozi ta daljnogled videti je 10.000krat povečano na zidu. Mesec bo torej možno opazovati kakor da je oddaljen le 80 kilometrov. V tej optični palači je še raznih dvoran z vsemi modernimi iznajdbami, spadatačimi v nauk o luči. Tako bo videti podmorsko fotografiranje, Röntgenove žarke, optične orglje. Konečno kažejo v tej dvorani ogromne slike razvoj zemlje, idealni pot skozi zvezde itd.

(Velika nesreča na pariški razstavi) Neke nedodelane stopnice na razstavi so se podrle ter zasule mnogo ljudi. Osem je mrtvih, več pa hudo ranjenih.

(Najstarejši Slovenec v Ameriki umrl) V Minneapolisu je umrl 72letni Andrej Jager, doma iz Gorice pri Postojni. V Ameriko je prišel k svojemu sinu še le pred dvema letoma.

(Smrt slovenskega junaka na tujem) Slovenec Al Gerželj iz Materije v Istri je padel na Kitajskem v neki bitki proti Kitajcem. Služil je v francoski legiji tujcev.

(Strašna nesreča v rudniku) Iz New Yorka javljajo dne 2. t. m. Danes se je pripetila v Sheffieldu (Utah) grozna nesreča. Nad 200 oseb je mrtvih. Našli so že 137 mrtvecev. Nesrečo je pripisati eksploziji smodnika.

Vožni red na južni železnici.

veljaven od 1. maja 1900.

Odhod iz Celja proti Trstu. Brzovlak ob 3. uri 45 m. popoldne in ob 4. uri 13 m. zjutraj; poštni vlak ob 10. uri 8 m. popoldne in ob 2. uri 50 m. ponoči; osebni vlak ob 7. uri 24 m. zjutraj (do Ljubljane) in ob 9. uri 08 m. zvečer (do Ljubljane); mešani vlak ob 5. uri 55 m. med Gradcom in Trstom zvečer.

Odhod iz Celja proti Dunaju. Brzovlak ob 1. uri 29 m. popoldne in ob 1. uri 33 m. ponoči; poštni vlak ob 5. uri 21 m. popoldne in ob 2. uri 50 m. ponoči; osebni vlak ob 7. uri 31 m. zjutraj in ob 2. uri 15 m. popoldne (do Brucka); osebni vlak ob 9. uri 16 m. (do Maribora); mešani vlak ob 9. uri 42 m. popoldne (do Gradca).

Odhod iz Celja v Velenje. Mešani vlak ob 7. uri 38 m. zjutraj in 4. uri 10 m. popoldne.

Odhod iz Velenja v Celje. Mešani vlak ob 5. uri 44 m. zjutraj in 2. uri 38 m. popoldne.

Odhod iz Zidanega mostu v Zagreb. Osebni vlak ob 5. uri zjutraj in 1. uri 28 m. ter ob 5. uri popoldne.

Odhod iz Spielfelda v Ljutomer. Mešani vlak ob 7. uri 30 m. zjutraj in ob 3. uri 38 m. popoldne in ob 6. uri 55 m. zvečer (do Radgone); mešani vlak ob 6. uri 15 m. zjutraj (od Radgone).

Odhod iz Ljutomer v Spielfeld. Mešani vlak 4. uri 25 m. zjutraj (od Radgone), 8. uri 40 m. zjutraj, 3. uri 10 m. popoldne in 7. uri — m. zvečer (do Radgone).

Odhod iz Poljane v Konjice ob 9. uri 10 m. popoldne in ob 5. uri 25 m. popoldne.

Odhod iz Konjice v Poljane ob 7. uri 15 m. zjutraj in 2. uri 50 m. popoldne.

Odhod iz Pragerskega proti Ptuj in Brzovlak ob 3. uri 30 m. ponoči in ob 2. uri 55 m. popoldne; osebni vlak ob 9. uri — m. popoldne in ob 8. uri 10 minut zvečer.

Odhod iz Maribora proti Dunaju. Brzovlak ob 2. uri 56 m. popoldne, 3. uri 10 m. in ob 2. uri 30 m. zjutraj; poštni vlak ob 5. uri 37 m. zjutraj in ob 7. uri 40 m. zvečer; osebni vlak ob 7. uri 35 m. zjutraj (do Brucka), ob 9. uri 40 m. zjutraj do Dunaju in ob 6. uri 7 m. zvečer do Brucka; mešani vlak ob 12. uri 56 m. popoldne (do Gradca).

Odhod iz Maribora proti Trstu. Brzovlak ob 2. uri 22 m. popoldne in ob 2. uri 48 m. ponoči; poštni vlak ob 8. uri zjutraj in 11. uri 42 m. ponoči; osebni vlak ob 5. uri 24 m. zjutraj (do Ljubljane) in ob 7. uri 14 m. zvečer (do Ljubljane); mešani vlak ob 2. uri 35 m. popoldne; osebni vlak ob 10. uri 50 m. popoldne (do Celja).

Odhod iz Maribora na Koroško. Brzovlak ob 3. uri 36 m. ponoči; osebni vlak ob 5. uri 55 m. zjutraj (do Beljaka) in ob 9. uri 25 m. popoldne ter ob 3. uri 02 m. popoldne in ob 8. uri — m. zvečer, ob 2. uri — m. popoldne do Sp. Dravograda.

Odhod iz Velenja v Sp. Dravograd. Poštni vlak ob 10. uri 22 m. popoldne in ob 6. uri 40 min. zvečer.

Odhod iz Sp. Dravograda v Velenje. Poštni vlak ob 3. uri 45 m. zjutraj in ob 12. uri 45 m. popoldne.

Koledar.

Petek (4.) Florijan (Cvetko) muč.; Monika. — Sobota (5.) Pij V., papež; Angel muč. — Nedelja (6.) 3. poveličnostna. Janes ev pred lat. vr. — Ponedelje (7.) Stanislav, škof muč. — Torek (8.) Prikazen Mihaela, arhangelja. — Sreda (9.) Gregor, škof in cerkv. uč. — Četrtek (10.) Isidor, spoman.; Antonin, škof. — Prvi krajec 4. ob 2. uri 44 minut popoldne.

Občni zbor

konzumnega društva z omejenim poročkom v Verpetih šte. 2 pri Frankolovem dne 25. aprila t. l. ni bil sklepčen, zato se vrši drugi občni zbor dne 6. majnika t. l. ob 3. uri popoldne s pristavkom, da je sklepčno vsako število navzočih udov.

DNEVNI RED:

(189)

1. Sklep društvenih računov.
2. Razdelitev dobitka in izgub.
3. Konec društvenega delovanja.
4. Razrušenje zadrage.

Verpete, dne 2. majnika 1900.

Odbor.

Zemljišče pri Slatini

na takovani „Wienarböhe“ s prijaznim razgledom, prodati je za ceno 300 gl. Zemljišče meri nad 1. r. al. je oplojen vinograd z dobro zemljo ter lesnim hramom na vrhu, kjer bi bilo zelo primerno startišče za hišo odličnega vilo. — Lastnik

Josip Beg, posestnik v Dolu pri Slatini.

Prostori za prodajalno

blizu romarske cerkve v Petrovčah so s 1. junijem oddati.

(188) 2-1 jem oddati.

Več pove občinski urad v Petrovčah, Štajarsko.

Prežalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da so naša preljubljena, nepozabna mati

ANA BRATANIČ

roj. pl. KERSCHITZ

dne 30. aprila t. l. ob 1. uri popoldne, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 71. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala. Priporočamo jih v pobožen spomin! Šoštanj, dne 30. aprila 1900.

Rajmund in Oton Bratanič, sinova;
Marja Ratej, Ana Ritošek, hčeri; Miha Ratej, Ivan Ritošek, Ana Bratanič, Kati Bratanič.

„Der Süden“

Organ für die politischen, culturellen und wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen.

Edini v nemškem jeziku na Dunaju izhaja-joči tednik za hrvaške in slovenske koristi. Celoletna naročnina 8 kron, polletna 4 krona. Uredništvo in upravnistvo: Dunaj, I. Planken-gasse 4.

Trgovina

mešanega blaga, manufakture, specerije, točanje žganja, prodaje tobaka in smodnika ter loterijo z lepimi prostori in dobrim stanovanjem, ki je izvrstno uveljavljena in leži v večjem trgu na Dolenskem, daje se radi družinskih razmer

(188) 2-1 takoj v najem.

Več pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

Našlo se je dne 2. maja t. l. na postaji v Zidanem-mostu več denarja.

Kdor je izgubil, naj se oglasi pri Janez Novak-u v Juvanju, pošta Ksaverij, Savinjska dolina. (187) 1

Lepo vinogradsko posestvo

v okr. Št. Lenart v Slov. gor., 2 uri od Radgona oddaljeno, v krasni jugozapadni vinski hri, s divnim daljnim razgledom (na Šekel grad Obergiechenberg itd.) obsegajoče 3 orane zemlje in nasetev, 600 oralov njiv, travnikov, gozdov, veliki sadovnjak, veliko sadno gručasto tla, lepe kleti — se z vinogradno opremo in vinogradi vinskimi sodi cenó — za 4000 gl.

(192) 1 — takoj proda.

Naslov pove upravništvo tega lista.

200 metercentov sladke krme

lastnega pridelka, je na prodaj pri FRANC KARTIN-U v Št. Jurju ob juž. žel. (184) 2-2

Vojne karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj belgijski poštni parnik

Red Star Line in Antwerpen zaravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Konec letovanja od vik. 2. in 3. avgusta vlad. Pobjavila dr. Red Star Line, Dunaj IV. Wollngasse 30 ali pa Jolly Puppen, Salzburg & Innsbruck.

Podjeten trgovec

išče v najem, v večjem kraju
trgovino z manufakturnim in
špecerijskim blagom.

Blagohotne ponudbe naj se pošiljajo
pod šifro „Trgovec 34“ na upravištvo
tega lista. (180) 63

Lepo veliko posestvo

z lepo hišo in prostornimi gospodarskimi poslopji se
zavolje bolečavosti posestnika takoj proda kot celo
posestvo, kakor tudi na drobno. Celo posestvo meri
se orolov in sicer: 9¹/₂ orolov njiv, 19¹/₂ orolov travni-
kov in pašnikov, 26¹/₂ orolov gozda z lepim trdim in
mekkim lesom in 2¹/₂ orola vinogradov. Posestvo leži
v ugodni vasi v Savski dolini, 1 uro od železniške po-
staje Sevnice in pol ure od okrajne ceste, ter je zelo
rodovitno. Cena celotnega posestva je 16000 kron, za
posamezne dele po dogovoru. Polje je sedaj dobro ob-
sejano, travniki in gozdi odlični. Natančneje se poizve
pri A. Skalovalniku, nadučitelju na Blanci, pošta Blanca,
(181) 3-8

Josip Širca v Žalcu.

Tovarniška zaloga najslavnejših in naj-
boljših koles kakor:

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“,
„Slavia“,

potem drugih raznovrstnih, z novimi in
najnovjšimi iznajdbami opremljenih ga-
rantiranih koles. Cena od 80 gl naprej.
Lastna popravilnica.
Zaloga posameznih kolesnih del in koles-
arskih potrebščin.

* Točna in kulantna posredstva. *

Naznanilo in priporočilo.

Velika zaloga konfekcijskega blaga Josip Hočevnar

v Celju, Kolodvorska ulica št. 5
priporoča za bližajočo se

pomladno in poletno sezono

svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za
gospode in dečke, kakor tudi vankovrstne
športne suknje najnovejše mode, površnike,
haveloke i. t. d. v vsaki velikosti in fazoni

— po čudovito nizkih cenah. —

Sukno najnovejših vrst vedno v zalogi.
Naročila po meri izvršujejo se hitro in na-
tančno po najnovejših žurnalih.

Krepak in spreten

UČENEC

vešč slovenskega in nem-
škega jezika, kateri je z
dobrim vsredom v ra-
čunstvu šolo dovršil,
približno 15 let star, do-
stojnih staršev sin
sprejme se takoj pri

Franc Kartinu

trgovcu v Št. Jurju
ob južni železnici.

Sprejme se tukaj
tudi takoj

trgovski

pomočnik

zmožen slovenskega in
nemškega jezika, voja-
ščne prost, zdrav, dobro
izurjen v specifični
stroki in železnici, mar-
ljiv prodajalec, z dobrimi
spričevali.

(185) 2-2

Službe išče

gimnazijaki petošolec, stenograf, pri odvetniku
ali notarju. Ponudbe naj se pošiljajo pod J. a.
poste restante Sv. Jurij ob Seavnici, Radgona.

Trgovina s papirjem, pisalnim in
risalnim orodjem

Drag. Hribar-ja

v Celju

Rotovška ulica števil. 2
priporoča svojo veliko zalogo

krasnih razglednic

s cveticami in
raznimi verzij komad po 5 kr.

(Zunanja naročila izvršujejo se
točno in le proti predplačilu.)

Kakel so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno
kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in
zdrava kavina pijača?

Zato, ker se vsi ne vedo, katere velike pri-
nosti ima Kathreiner-jeva kava od bobove kave, ki skozi en
ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove
kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Zdravje torij
na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata
z prečiščenim okusom bobove kave.

Tes je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v pri-
zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsak
dan použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta re-
družinska kava vseh njenih dobrih lastnosti, povsod
in zlasti v vsaki družini se nahajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh
za primes k bobovi kavi, kateri okus slajša in za
uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusni
bervo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti
bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tret-
jino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove
kave začeti in polagoma na polovico vsake kave in
Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove
kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi
popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne.
Kjer se bobova kava popolnoma ponjži prepove, je
ta najboljše nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in
bohnim osebam kot lahko prebavljiva, kizdelujoča in krep-
čujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastiščuji mladini, po-
sebo mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da.
Skrozi upeljavajo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo
tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus za-
dostuje, da se ista stalno upolje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli od-
prta prodajati! Prava je samo v znamenih belih izvirnih
zavojih z podobo župnika Kneippa kot varovano
znamko in z imenom „Kathreiner“.

Posojilnica v Celju.

Bilanca za leto 1899.

Aktiva

Pasiva

	gld.	kr.		gld.	kr.
1 Račun inventarja:			1 Račun deležev:		
Stanje pisarniškega inventarja dne 31. decembra 1899	1690	—	Stanje glavnih deležev 31. decembra 1899	14910	—
2 " posojil:			Stanje opravičnih deležev 31. dec. 1899	29583	—
Stanje 31. decembra 1899	1376802	14	2 " hranilnih vlog:		
3 " naloženega denarja v raznih den. zavodih:			Stanje 31. dec. 1899	1990906	56
Stanje 31. decembra 1899	373467	93	Kapitalizovane obresti za leto 1899	75439	02
4 " poštne hranilnice:			3 " raznih obresti in dividende:		
Stanje 31. decembra 1899	4063	39	Za 1. 1900 predplačane obresti od posojil	7665	09
5 " tekoči:			Nevzdignjena dividenda od deležev 31. decembra 1899	1405	23
Stanje 31. decembra 1899	86782	81	4 " vknjiženih dolgov:		
6 " pro diversi:			splošne rezerve:		
Stanje predplačanih ekspenzarjev 31. decembra 1899	844	47	Stanje 31. decembra 1899	6000	—
Stanje predplačane zavarov. 31. dec. 1899	604	70	6 " posebne rezerve:		
Stanje prehodnih zneskov 31. dec. 1899	4575	68	Stanje 31. decembra 1899	118799	95
7 " vrednostnih listin:			7 " dobička in zgube:		
Stanje 31. decembra 1899	2262	70	Cisti dobiček leta 1899	12291	33
8 " nerabljenih knjižic in tiskovin:					
Stanje 31. decembra 1899	500	—			
9 " raznih obresti:					
Stanje 31. decembra 1899:					
Zaostale obresti od posojil	38678	01			
Nevzdignjene obresti od v raznih denarnih zavodih naloženega denarja	16455	10			
Nevzdignjene obresti pri poštni hranilnici	86	85			
Nevzdignjene obresti od tekočega računa	3413	40			
Nevzdignjeni kuponi od vredn. listin	135	45			
10 " splošne rezerve:					
Stanje splošne rezerve naložene na lastno hran. knjižico št. 2696, dne 31. dec. 1899	6000	—			
11 " hiš in zemljišč:					
I. "Narodni dom" v Celju.					
Stanje vrednosti 31. decembra 1899	263018	53			
Stanje vrednosti inventarja 31. dec. 1899	8483	46			
Zaostala najemnina 31. decembra 1899	62	25			
Neplačana kupnina za stavb. material	100	—			
Predplačana zavarovalnina	650	—			
II. Hiša v Graški ulici št. 1 v Celju.					
Stanje vrednosti 31. decembra 1899	37956	04			
Vrednost hišnega inventarja	72	90			
Predplačana zavarovalnina	40	—			
III. Zemljišča.					
Stanje izdatkov dne 31. decembra 1899	7704	08			
12 " blagajne:					
Gotovina 31. decembra 1899	22550	29			
	2257000	18		2257000	18

Celje, dne 31. decembra 1899.

Ta računski sklep z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali in v redu našli.

Za nadzorstvo:

Dr. Jos. Sernec l. r.
ravnatelj.Lovro Baš l. r.
nam. ravnatelj.Fran Lončar l. r.
tajnik.Ivan Krušič l. r.
predsednik.Franc Ogradi l. r.
uč. nadzorstva.

Za sv. birmo!

Priporočam svojo velikansko zalogo najnovejšega modnega blaga, batista, piketa, atlasa, berkalina itd.

vse po najnižji ceni od 16 kr. naprej!

Posebno naznanjam, da sem **zopet** dobil

500 kosov planinskega platna, kos po gld. 4-80,
500 kosov češkega platna, kos po gld. 4-80,
500 kosov slovenskega platna, kos po gld. 6—
in veliko vsakovrstnega lanenega (od 8 kr. naprej)
in domačega platna od 20 kr.

krasne solnčnike, dežnike, moderce (od 50 kr. naprej), rokavice, nogavice, čipke, vezila (štikarije), srajce za turiste, kravate itd.
Svila za bluze in olepšanje vsakovrstnih drobnarij.

Svilnati robci na novo!

Narodna trgovina

KAROL VANIČ

«Narodni dom» **CELJE** «pri dobrem pastirju».

Postrežba točna in solidna!